

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Lähteenmäki, E. & Tapaninen, T. (2022) Korkeakoulutetut maahanmuuttajat tarvitsevat yksilöllistä suomen kielen opetusta. TAMK-blogi. 24.5.2022.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/kansainvalisyys/korkeakoulutetut-maahanmuuttajat-tarvitsevat-yksilollista-suomen-kielen-opetusta/>

Korkeakoulutetut maahanmuuttajat tarvitsevat yksilöllistä suomen kielen opetusta

24.5.2022

Opetimme kevätlukukaudella suomen kieltä Talent Traction: Co-Creating Multicultural Workplace -koulutuksessa. Koulutus on osa Pirkanmaan ELY-keskuksen projektia, jossa autetaan korkeakoulutettuja työtä hakevia maahanmuuttajia ja suomalaisyrityksiä löytämään toisensa. Opiskelijat toteuttavat yrityksissä palvelumuotoiluprojektin, jossa havainnoidaan ja kehitetään keinoja auttaa ulkomaalaistaustaista työntekijää pääsemään osaksi yrityksen työyhteisöä ja suomalaista työelämää.

Tärkeä osa maahanmuuttajan integroitumista on riittävä suomen kielen taito. Halusimme varmistaa, että jokainen opiskelija saa omaa oppimistaan edistävää opetusta. Tammikuussa opiskelijat jaettiin kahteen tasoryhmään lähtötasotestin avulla. Testin perusteella alemman taitotason ryhmään valikoitui viisi opiskelijaa ja edistyneiden ryhmään kymmenen opiskelijaa.

Alemman taitotason ryhmän opiskelijoista kahdelle kurssi oli ensimmäinen kokemus suomen kielen opiskelusta. Kolmella muulla oli jo kielikursseja ja Suomessa asuttuja vuosia takanaan, mutta käyttämätön kieli tarvitsi aktivointia. Koska mukana oli kaksi alusta aloittavaa opiskelijaa, työelämän sisältöjen lisäksi ryhmässä opiskeltiin ja kerrattiin suomen kielen perusteita.

Edistyneiden ryhmässä lähtökohtana olivat samat yritysviestinnän sisällöt, joita tutkinto-opiskelijatkin oppivat. Teemoja olivat työnhakuun liittyvä viestintä, palaverissa viestiminen, asiakaspalvelutilanteet sekä yrityksestä ja sen tuotteista kertominen. Jokainen piti uutiskatsauksen, jossa esitteli ajankohtaisen uutisaiheen. Kielen rakenteet ja sanasto aktivoituivat harjoitusten ohessa. Tarkemmin käsiteltiin rakenteita, jotka osoittautuivat tarpeellisiksi ja aiheuttivat vaikeuksia.

Opiskelijoilta hyvää palautetta

Keräsimme Motorola-menetelmällä palautetta suomen kielen opetuksesta. Lisäsimme mukaan kysymyksen, jolla kartoitettiin opiskelijoiden motivaatiota oppia suomea.

Tasoryhmien ansiosta opiskelijat kokivat saaneensa osaamisensa mukaista opetusta. Vaikeaksikin koetuista tehtävistä selvittiin. Me opettajat pyrimme laatimaan tehtävät niin, että jokainen pääsi käyttämään osaamistaan mahdollisimman laajasti. Näin esimerkiksi CV:t vaihtelivat laajuuden ja kielen osalta melko paljon.

Vaikka suomen kieltä opiskeltiin tammikuusta toukokuun puoliväliin, lähes kaikki opiskelijat pitivät kurssia liian lyhyenä. Eniten opiskelijoita motivoi kielen oppimiseen sen vaikutus työpaikan löytämiseen sekä yhteiskuntaan kiinnittymiseen. He oppivat uusia sanoja, sanontoja ja kielioppia. Opiskelijat kertoivat saaneensa työnhaussa ja työpaikalla hyödynnettävää tietoa. Mahdollisuus tai pakko käyttää vain suomea oli opiskelijoiden mielestä arvokas.

Opiskelijat aikovat jatkaa suomen opiskelemista. He pyrkivät käyttämään suomea ja hyödyntämään mediaa kielen oppimisympäristönä.

Opettajina koemme, että jako tasoryhmiin vastasi tarkoitustaan. Kielen oppiminen vaatii paneutumista ja ohjattua kielen ilmiöiden äärelle pysähtymistä. Vaikka opiskelijat asuvat Suomessa ja suorittavat projektiaan yritysympäristössä, jossa suomen kieli on jatkuvasti läsnä, he olisivat toivoneet lisää strukturoitua ohjausta kielen oppimiseen. Ryhmien opettaminen oli mielenkiintoista ja palkitsevaa, mutta kohderyhmän vaativuus korostui. Korkeakoulutetuista maahanmuuttajista odotetaan työelämäänsä vahvaa voimavaraa. Kansainvälisten osaajien taustat ja suomen kielen taito vaihtelevat merkittävästi. On tärkeää, että S2-opetuksessa huomioidaan mahdollisuus eriyttämiseen ja opiskelijoiden yksilölliseen kohtaamiseen.

Lähteet

Talent Traction: Co-Creating Multicultural Workplace (702878). n.d.

Tampereen ammattikorkeakoulu. Viitattu 19.5.2022. <https://www.tuni.fi/en/study-with-us/talent-traction-co-creating-multicultural-workplace-702878>

Yrityksille maksutonta apua ulkomaalaistaustaisten rekrytoimiseen ja työyhteisön kehittämiseen. 2021. Työmarkkinatori. KEHA-keskus. Viitattu 19.5.2022.

<https://tyomarkkinatori.fi/uutiset/tampere-talent-traction>

Kirjoittajat:

Eija Lähteenmäki, lehtori, Pedagogiset ratkaisut ja kulttuuri -yksikkö, ORCID: 0000-0003-4266-7391

Terhi Tapaninen, tuntiopettaja, Pedagogiset ratkaisut ja kulttuuri -yksikkö, ORCID: 0000-0003-4193-7791

Kuva: Saara Lehtonen